

Møteprotokoll

Utvalg: **Faglig rådgivende utvalg**
Møtested: **Rognan Hotell, Rognan**
Dato: **03.09.2012**
Tidspunkt: **10:00 - 16:00**

Følgende faste medlemmer møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
Elise Blind	Leder	Balvatn RBD
Wanja Rakvåg	Styremedlem	Nordland Bondelag
Bjørn Eivind Eliassen	Grunneier	Rødøy kommune

Følgende varamedlemmer møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
Wenche Hjelmseth (for Jan Nilsen)	Regionleder	Statskog Helgeland
Ylva Edvardsen (for Gisle Sæterhaug)	Styremedlem	Forum for Natur og Friluftsliv
Benny Sætermo (for Asbjørn Hagen)	Naturveileder	Nordland nasjonalparksenter
Robert Bjugn (for Erling Solvang)	Styremedlem	Forum for natur og friluftsliv

Forfall:

Navn	Funksjon	Representerer
Annfinn Pavall (vara møtte ikke)	Leder	Doukta RBD
Nils Mattis Anti (vara møtte ikke)	Leder	Hestmannen/Strandtindene RBD
John Anders Kuhmunen (vara møtte ikke)		Saltfjellet RBD
Geir Asle Haraldsen (vara møtte ikke)		Nordland Bondelag (Beiarn)
Kenneth Norum (vara møtte ikke)		Nordland Bonde- og Småbrukerlag (Meløy)
Lars Martin Rødaas (vara møtte ikke)		Nordland Bonde- og småbrukerlag (Sørfold)
Steinar Nordvik	Grunneier	Bodø kommune
Bjørn Karlsten	Grunneier	Saltdal kommune
Halvor Bakken	Grunneier	Fauske kommune
Jan Nilsen (vara møtte)	Regionleder	Statskog Salten
Asbjørn Hagen (vara møtte)	Daglig leder	Nordland nasjonalparksenter
Erling Solvang (vara møtte)	Styreleder	Forum for natur og friluftsliv
Gisle Sæterhaug (vara møtte)	Daglig leder	Forum for natur og friluftsliv
Audun Sandberg (vara møtte ikke)	Styremedlem	Forum for natur og friluftsliv
Torbjørn Tråslett (vara møtte ikke)	Daglig leder	Helgeland Reiseliv AS
Roger Johansen	Daglig leder	Nord Norsk Reiseliv AS

(vara møtte ikke)

Følgende medlemmer fra styret møtte:

Navn	Funksjon	Reprenterere
Siv Mossleth	Leder	Saltdal kommune
Eva-Stina Andersson	Nestleder	Sametinget
Lars Kr. Evjenth	Medlem	Sørfold kommune
Arne B. Vaag	Medlem	Fauske kommune
Mari Ann Bjørkli	Medlem	Meløy kommune
Torstein Simonsen	Medlem	Rødøy kommune
Lisa Maria Blind	Medlem	Sametinget
Johan Petter Røssvoll	Medlem	Rana kommune
Bror Hemminghytt	Varamedlem	Beiarn kommune
Arild Nohr	Medlem	Bodø kommune

Følgende medlemmer fra styret møtte ikke:

Navn	Funksjon	Reprenterere
Gudbjørg Navjord (vara møtte)	Medlem	Beiarn kommune
Mats Jonas Pavall (vara møtte ikke)	Nestleder	Sametinget
Per Thomas Kuhmunen (vara møtte ikke)	Medlem	Sametinget

Følgende fra administrativt kontaktutvalg møtte:

Navn	Funksjon	Reprenterere
Jan Wasmuth	Miljøvernssjef	Bodø kommune
Gudrun Hagalinsdottir	Leder plan/utvikling	Fauske kommune
Gerd Bente Jakobsen	Næringssjef	Sørfold kommune

Rune Berg Utmarkskonsulent Saltdal kommune

Forfall:

<u>Navn</u>	<u>Funksjon</u>	<u>Representerer</u>
Hilde Sofie Hansen	Miljøvernsjef	Rana kommune
Otto John Navjord	Landbrukssjef	Beiarn kommune
Trond Skoglund	Kommuneplanlegger	Meløy kommune
Ole Nilsen	Jordbrukssjef	Rødøy kommune

Fra sekretariatet møte:

Hanne Etnestad, Ronny Skansen, Ole-Petter Rundhaug,

Program for dagen

10:00 Velkommen – program og målsettinger for dagen v/styreleder Siv Mossleth

10:15 Presentasjon av MNNPS's heimeside v/Ronny Skansen

10:30 Bestillingsdialogen 2013 – invitasjon til å komme med forslag v/Hanne Etnestad

10:45 Kaffe og frukt

11:00 Innledninger ved representanter fra de ulike interesse-/brukergruppene i faglig rådgivende utvalg - hver *inviteres til å innlede 20 min. om*

- » *Verdiskaping i og rundt verneområder*
- » *Innspill til styrets arbeid*
- » *Forslag til et tema/en problemstilling for gruppearbeidet*

Innledere :

- *Wenche Hjelmseth – Statskog*
- *Wanja Rakvåg - representant fra Nordland Bondelag*
- *Elise Blind – Balvatn reinbeitedistrikt,*
- *Ylva Edvardsen og Robert Bjugn - FNF-organisasjoner*

12:00 – 12:45 Lunsj

13:15 Gruppearbeid rundt foreslåtte tema – må vurdere hvorvidt det er fornuftig med homogene og deretter heterogene grupper

6 grupper a 6-7 medlemmer

- Gruppene konstituerer seg selv med leder/sekretær
- Innspill fra gruppene til sekretariatet på Flip-over ark

14:15 Kaffe

14:30 Gruppearbeid - avslutning

15:15 Oppsummering i plenum – kun hovedkonklusjoner fra hver gruppe. Møteleder fra styret

15:50 Avslutning – oppsummering av dagen v/styreleder Siv Mossleth

Presentasjon av MNNPS's heimeside - www.nasjonalparkstyre/midtre.no

v/Ronny Skansen

- » Styrets hovedkanal for informasjon som alle bør få et aktivt forhold til. Forventes å bli hovedkilden for media i regionen
- » Mål å få en levende side med nyheter fra verneområdene
- » Her legges sakslister og protokoller ut etter hvert som de er klare

Bestillingsdialogen 2013 v/Hanne Etnestad

- » Presentasjon av C-lista for 2012 og en foreløpig liste for 2013
- » Faglig rådgivende utvalg vil få lista oversendt med 25.oktober som frist for innspill. Forventninger om at kommunene er aktive i denne prosessen.

Forberedte innlegg:

Wenche Hjelmseth, Statskog Helgeland

Innlegget ligger tilgjengelig på www.nasjonalparkstyre/midtre

Hovedpunkter:

Organisering av Statskog

- Organisert i regioner, skog og energi er egne avdelinger
- Fjelltjenesten er Statskog sitt feltapparat i Nordland
- Fokus på kulturminner og friluftsliv med egne tiltaksmidler
- Ansatt i Statskog over 30 år, leder av Fjelltjenesten en periode

Innspill til styret:

Forvaltningsplan for Saltfjellet-Svartisen

Naturverdier og slitasje

Soneinndeling av parken, skjerme en del områder mot alle typer inngrep

Prioritere tiltak, viktig å tenke langsiktig

Forslag til tema i gruppearbeidet:

Hvilke forventninger har medlemmene til forumet?

Hva kan medlemmene bidra med?

Hvilken arbeidsform skal vi ha?

Wanja Rakvåg, Nordland Bondelag

Innlegget ligger tilgjengelig på www.nasjonalparkstyre/midtre.

Hovedpunkter:

Om gården sin i Nylaenget

- Svenske samer fra Ammarnäs ofte innom på gården, alltid god tone mellom samer og bønder
- Handel langs leden Krokstrand-Virvatnet-Ammarnäs-Sorsele

Verneprosesser

Uklare mål for vernet gjør det vanskelig for folk å forstå. Naturperler er ødelagt pga. gjengroing og en kan spørre seg om hva som har vært intensjonen med vernet?. Målet med vernet må være klart.

Flere eksempler på dårlige prosesser

Takket nei til forslag om makeskifte med staten i Storlia NR.

Naturresevat etablert i Virvassdalen med konsekvens at 18 andelseiere i grunneierlagets hytte ved Virvatnet må dele på et begrenset antall turer.

Gamle ferdselsveger vurderes som verdifulle å ta vare på. Det må bety at bruken ikke har skadet.

Byfolk bygger store hytter mens det er byggeforbud for gjeterhytter i verneområdene. Det betyr at det blir mindre gjeting av buskapen.

Lokal forvaltning

Det bør tillates større differensiering enn i dag. Naturtyper viktig, men det bør ikke være ferdselsforbud. ATV og skutter må kunne tillates

Kulturlandskap må fredes gjennom bruk. Restaurering av ferdselsårer er viktig

Det bør utarbeides 10-årsplaner i lag med hvert foretak/hver bedrift som ønsker å utnytte verneområdene. Bøndene ønsker å ta del i velferdsutviklinga som andre i samfunnet.

Dagens saksbehandling i styret

Saksbehandlingen i styret har potensial for forbedring. Har erfart at skriftlig svar på søknad om dispensasjon tok 5 dager og det medførte at en ikke kunne bruke helikopter til saueleting.

Det bør gis dispensasjoner for inntil 10 år for utkjøring av saltstein.

Viktig å utforme lokalt tilpassa verneforskrifter

Forslag til tema i gruppearbeidet

Hvordan skal de lokale grunneierne trekkes med i arbeidet?

Elise Blind, Balvatn reinbeitedistrikt

Vern og verdiskaping

Distriktet utnytter arealene i Junkerdal nasjonalpark og skal leve der. Det drives reindrift på 40% av fastlandsarealet i Norge. Tamrein og villrein har samme levesett og krav til leveområde – Kongen og Jens eier villreinen.

Vern og verdiskaping – mange uklare begrep som gjør at det fort kan gå i surr.

Hva betyr det å verne?

Uberørt natur er utgangspunktet for vernet. Så sier man verne ved bruk – spørsmålet er hvilken bruk og blir det igjen noe som er uberørt?

Vern innebærer kommersialisering og penger – noen skal tjene på den nye verdiskapinga - blir det vern til misbruk?

Innfallsporner ved Balvatnet og Rossna – menneskene lager meterdype spor – er det å verne naturen?

Det er et ønske om å få flest mulig turister inn i disse sårbare områdene. Turister inne i kalvingsområdene innebærer at simlene kan forlate kalvene. Reindrifas og storsamfunnets syn er svært forskjellige.

Reindriften verner om mose og gras. Tamreindrift og villrein er på vikende front

Verdiskaping i verneområder

Vanskelig å se det samme som dere – motstridende interesser rundt verdiskaping

Forslag til tema for gruppearbeidet:

Er vi på rett veg i forhold til vern og verdiskaping?

Hvilke verdier skal vi ta vare på?

Er de samiske interessene viktige å ta vare på?

Ylva Edvardsen (NJFF)

Presentasjon av organisasjon og aktiviteter med hovedvekt på tilbudet som gis til barn og ungdom.

Robert Bjugn, daglig leder i Rana Turistforening (RT)

Om DNT og RT

DNT stiftet i 1848 – 270 000 medlemmer hvorav 70 000 i DNT Oslo-Akershus

11-12 foreninger i Nordland – nestleder i DNT fra Hemnes

RT har om lag 100 organiserte turer pr. år

Utfordringer og satsinger

Demokratisk problem å ikke kunne avgi høringsuttalelser i det omfang som en ønsker – makter kun å ta toppene

Folkehelserettet aktivitet er viktig – økt fokus på bynære løyper og tiltak.

Alle større foreninger er miljøsertifisert. RT er ikke fornøyd med at turer legges inn i reinens kalvingsområder

Forvaltningsplaner er viktige

- Bør være håndterlige og ikke for stivbeinte
- Det har tatt for lang tid å få på plass en ny plan for Saltfjellet-Svartisen

Kulturminner

Den gamle telegraflinja over Saltfjellet fra 1848 ønsker en å løfte fram i et samarbeidsprosjekt mellom Riksantikvaren og DNT. Oppstartmøte i prosjektet 28.september 2012 hos RT i Rana.

Verdiskaping

Er det ønskelig at vi markedsfører våre nasjonalparker overfor turister i Europa? Reiselivsnæringa markedsfører pakker uten at noen påser at de er kvalitetsikret

Interessekonflikter

Gruppearbeid

Gruppe 1:

Hvilke utfordringer og muligheter ser gruppa i forhold til verdiskaping i våre verneområder?

Utfordringer knyttet til begrepsbruk rundt verdiskaping

Parkene har ulike verneformål og verneverdiene må tas vare på

Problemer knyttet til bruken av dagens moderne hjelpemidler

I kulturlandskap som en ønsker å ta vare på må det gjennomføres skjøtselstiltak når den tradisjonelle bruken opphører

Begrenset ferdsel i de fleste områdene – allemannsretten gjør at alle kan gå fritt

Kanalisering via tilrettelegging viktig for å unngå konflikter

Parkene oppfattes som lite tilgjengelige og stadig flere ønsker tilrettelegging/naturveiledning for å få oppleve naturherlighetene

Hvordan skal forumet utnyttes?

Store ressurser i et slikt utvalg og det er viktig å utfordre de som deltar – bør settes opp ulike tema hvert år der deltakerne bes om å gi innspill

I arbeidet med forvaltningsplaner må forumet involveres

Arena for dialog - 1 møte pr. år bør være tilstrekkelig

Evaluering av siste års drift bør være et fast tema

Gruppe 2:

Hvilke utfordringer og muligheter ser gruppa i forhold til verdiskaping i våre verneområder?

Begrepet må defineres vidt og det må ikke bli for statisk - Muligheter:

Naturopplevelser

Beitebruk

Kunnskap og kunnskapsformidling

Kulturverdier – som for eksempel Nasagravene

Egenverdi – slik områdene ligger

Kulturlandskap

Utfordringer

Rovviltforvaltningen må fungere – et område med ulike meninger

Verneforskriften setter begrensninger i forhold til bruk

Økt belastning av økt bruk

Mangel på kunnskap i samfunnet

Hvordan få lokale grunneiere mer involvert i forvaltninga

Muligheter for lokale avtaler med forvaltningsmyndighetene – på driftsenhet/grunneiernivå

Involvere grunneierne i tilsyn med verneområdene – dialog

Viktig at det bør lages referat fra dagens møte

Gruppe 3:

Hvilke utfordringer og muligheter ser gruppa i forhold til verdiskaping i våre verneområder?

Utfordringer:

Bedre kommunikasjon og kontakt mellom folk viktig

Glemmer ofte at det er en verdi der allerede som må vedlikeholdes

For mye fokus på tilrettelegging – må kanskje ikke tilrettelegge så mye?

Må ta primærnæringene på alvor – viktig verdiskaping

Muligheter:

Differensiere bruk

Opplæring/folkeskikk

Å finne beitenæringens stemme – næringspolitikk i parkene

Er vi på rett veg i verneområdeforvaltningen og skal vi ta vare på reindrifta?

Tar vi ikke vare på reindrifta, tar vi ikke vare på verdiene

Reindrifta har ikke tillit til forvaltningsstyrene – vi må skape tillit og gjensidig respekt

Bedre og lettfattelig informasjon – “ta hensyn til reindrifta”

Hva gjør vi for å unngå konflikter mellom ulike interesser?. Kanskje skal vi ha en næringspolitikk i NP-styret?

Sau er like viktig som innfallsporter

Viktig å erkjenne de ulike formene for verdiskaping som foregår i parkene idag

Innspill fra diskusjonen i plenum:

Reindrift og beitebruk de mest følsomme næringene. Jakt og fiske er en del av den tradisjonelle bruken og trenger ikke noe spesielt fokus

Det bør kunne gis 5-årige dispensasjoner for uttransport av storvilt

Styrets oppgave er å gjøre forumet interessant. Hvis ikke de oppnevnte representantene møter opp, har utvalget ingen funksjon. En burde spørre de som ikke møtte om hvorfor de ikke kom.

Et viktig og godt møte – veldig bra. Viktig med et referat som vi kan reflektere ut fra.

Ros til styret – opplever at det går greit og en er fornøyd med saksbehandlninga.

Viktig å drøfte gode ideer og vi er med på å påvirke en utvikling. Forventer at det i forumet kommer fram tanker og ideer som styret og forvalterne kan jobbe videre med.

En kan samle opp problemstillinger en vil ta opp til drøfting i et fast årlig forum hvor en møter andre organisasjoner og interessegrupper.

Fornøyd med møtet, godt fokus på reindrifta.

Fornøyd med dagens møte, men var i tvil om hvordan dette ville bli etter det første møtet i utvalget.

Viktig å få innspill og gruppearbeid viktig. Vi er i utgangspunktet ganske enig og har behov for økt kunnskap.

Håper det som kom fram i idemyldringen i gruppene kan brukes av styret og tas med i arbeidet. Interessant og lærerikt.

Må være mer konkret på hvordan vi skal ta hensyn til reindriften. Folk må vite hvorfor de skal ta hensyn til reinen.

Viktig jobb å sette opp relevante tema og vi trenger ikke spørre de som ikke kom. Dette skal være litt ubehagelige møter for styret.

Styret har en veg å gå. Det er ikke før økt myndighet til delegering er på plass at handlingsrommet kan utnyttes.

Naturmangfoldloven og verneforskrifter for de enkelte verneområdene er styrets rammeverk.

Anbefaler interesserte å lese årsmeldinga.

Styreleders oppsummering

Takk for at dere innledere tok utfordringa.

Styret ønsker en god dialog for å unngå interessekonflikter – vi må bygge tillit.

Lokal forvaltning må bli mer enn tomme ord.

Lokal kunnskap kan bidra til differensiert forvaltning.

Ole Petter Rundhaug

Referent